

Şehirlerarası görüşmeler gittikçe ağırlaşmaktadır.

Ulaştırma hizmetlerine ihtiyaç korkunç bir hızla büyümektedir. Artık, Ulaştırma Bakanlığının, bu ihtiyacın, artış hızına yaklaşan bir hızla çalışması ve çağın gereğine uygun bir hamle yapması gerekmektedir.

Bu temenni ile, Ulaştırma Bakanlığı mensuplarına ve ülkemize 1977 Yılı Bütçesinin hayırlı, oğurlu olmasını diler, Yüce Meclise saygılar sunarım. (C.H.P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Senemoğlu.

Ulaştırma Bakanı Sayın Nâhit Menteşe, buyurun efendim. (A. P. sıralarından alkışlar)

ULAŞTIRMA BAKANI NAHİT MENTEŞE (Aydın) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Ulaştırma Bakanlığı Bütçesinin konuşulması, müzakeresi dolayısıyla fikir serdeden, tenkitte bulunan değerli parti sözcülerine ve kişisel konuşma yapan değerli arkadaşlarıma evvelâ teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Bütçe üzerinde gösterdikleri alâka ve tenkitleri, bizim ileriki çalışmalarımızda rehber olacak ve bize ışık tutacaktır.

Ulaştırma ve haberleşme hizmetleri, hakikaten, vatandaşın günlük yaşantısını tesiri altına alan hizmetlerdir. Bir senatör arkadaşımız belirttiği gibi, ulaştırma hizmetleri âdeta bir vitrindir. Onun için, eleştiriye tabi tutulması ve hizmetlerin ifasında görülen aksaklıkların anında tespit edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer hizmetlere göre bu hizmetler, daha çok vatandaşa muhataptır. Ulaştırma hizmetleri, aynı zamanda sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmamızda belkemiğini teşkil etmektedir. Ulaştırma hizmetleri ekonominin öncüsüdür, sürtükleyicisidir. Ulaştırma hizmetleri iyi işlemediği takdirde, o zaman, ekonominin süratlenmesi, ekonomik ve kültürel kalkınmanın süratlenmesi mümkün değildir; ama ülkemiz süratle kalkınmaktadır. Onun için, zaman zaman darboğazlar teşekkül etmektedir. Elimizden geldiği nispette bu darboğazları kaldırmak gayretindeyiz.

Ulaştırma hizmetlerinin birdenbire tamamlanması veyahut modernize edilmesi mümkün olamamaktadır. Çünkü, maliyetleri çok yüksektir; ama kalkınmayı da kamçılacak bir sektördür. O bakımdan, ne kadar çok para ayrılırsa ulaştırma hizmetlerine, yerindedir. Amacımız, uzun vadeli hedefler tayin etmek suretiyle, uzun ve kısa vadeli hedefler tayin etmek suretiyle, darboğazları kaldırmaktır.

Sayın Önsal, «ulaştırmada koordinasyon yok» dediler.

Halbuki, ulaştırma, koordinasyon idaresi son zamanlarda hakikaten büyük faaliyet göstermektedir; araştırmalar yapmaktadır; bu araştırmalar dördüncü planın hazırlanmasında daha çok hız kazanmıştır.

Ulaştırma Bakanlığında, Sayın Saruhan arkadaşımız Telsiz Kanunundan bahsettiler. Bu vesileyle mevzuat çalışmalarına kısaca değineceğim.

3222 sayılı Telsiz Kanunu: Bakanlığımızca tasarı hazırlanmaktadır. Amatör telsizciliğe de bu kanun tasarısında yer verilmiştir. Ancak, İçişleri Bakanlığının ve Milli Savunma Bakanlığının mütalaası gerekmektedir. Bu çalışmalar sürdürülecektir.

Diğer yandan, Karayolu Taşımacılığı Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Kara Trafik Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

Kara Ulaştırmacılığı ve Trafik Genel Müdürlüğü Kanun Tasarısı da hazırlanmıştır.

Denizyolu taşımacılığının yeniden düzenlenmesi üzerinde tüziik çalışmalarımız devam etmektedir.

Türk denizciliğini, gerek yapımçılık alanında, gerekse işletmecilik alanında kalkındırabilmek için, Deniz Yetki Kanun Tasarısı, Bakanlar Kurulunda sayın bakanların imzasına açılmış bulunmaktadır.

Boğazlar trafiğinin düzenlenmesi, demin de arz ettiğim gibi, tüziik çalışmaları devam etmektedir.

Sivil havacılık hizmetlerinin yeniden düzenlenmesi üzerinde de çalışmalarımız vardır.

Bakanlığımız, bilindiği gibi, yatırımcı bir bakanlık değildir; ama buna rağmen bazı yatırımları da yapmaktayız. Can ve mal emniyetinin korunması bakımından, boğazlarda ve limanlarda can ve mal emniyetinin korunması bakımından 11 tane yangın söndürme römorkörü omurgası konmuş bulunmaktadır. Ayrıca, 11 adet Eman kontrol motorunun da yapımı devam etmektedir, bu sene tamamlanacağını taahhüt etmekteyiz. Yine, deniz emniyetinin korunması için ve denizden limanların kontrolü için telsiz muhabere sistemi, navigasyon kontrol sistemi çalışmalarımız devam etmektedir.

Ayrıca, Bakanlığın yatırımlarından olan, bölge müdürlükleri yapımı, İzmir, Kuşadası, Tekirdağ, İskenderun Bölge müdürlükleri yapımı bu seneki programa alınmış bulunmaktadır.

Ayrıca, Yüksek Denizcilik Okulu, biliyorsunuz daha evvel 269 öğrenciyle tedrisat yapıyordu, bugün 457 öğrenciyle tedrisat yapmaktadır; ama ihtiyacımıza cevap verir nitelikte değildir. Çünkü, hızla deniz